

zločinem veřejného násilí podle §u 81 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji znova projednal a rozhodl, hledě k nezrušenému odsouzení pro přestupek podle §u 312 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Zmateční stížnosti nelze upřítí oprávnění, pokud z důvodu čís. 5 §u 281 tr. ř. vytýká, že nalézací soud, shledávaje v činu obžalované zločin veřejného násilí podle §u 81 tr. zák., se nezmiňuje v rozhodovacích důvodech ani slovem o tom, v čem záležel služební úkon oficiála důchodkové kontroly Karla S-a, který stěžovatelka zmařila svým jednáním. Stížnosti dlužno i v tom přisvědčiti, že tento nedostatek rozhodovacích důvodů je podstatným, ježto se týká okolnosti rozhodné, t. j. takové, v níž jest splněn některý z právních pojmů ve výroku obsažených, a že se nedá odčiniti tím, že jest tento úřední výkon blíže naznačen ve výroku rozsudečném. Neboť i když se má právem za to, že rozsudečný výrok s rozhodovacími důvody tvoří jeden celek, jde přece o dvě od sebe naprosto odlišné části, což plyne ze srovnání čís. 4 §u 270 tr. ř. (jenž poukazuje na § 260 tr. ř.) s číslem 5 §u 270 tr. ř., podle kterýchžto ustanovení jsou pro každou z těchto částí předepsány jiné náležitosti, a vzájemný poměr těchto dvou částí, jak zjevno z §u 260 tr. ř. ve srovnání s §em 270 tr. ř., jest ten, že výrok rozsudečný má poskytovat přesný přehled činů obžalovanému za vinu kladených (§ 260 tr. ř.), kdežto důvody rozhodovací (§ 270 tr. ř.) jsou proto, by dolíčily oprávněnost toho, co si výrok ukládá za důkazní úkol (srv. Mayer komentář k tr. ř. str. 452 pozn. 36 a str. 384 pozn. 13). Z toho plyne, že v rozsudečném výroku není místa pro činnost zjišťovací a že nelze v důvodech scházející skutková zjištění doplňovat z rozsudečného výroku. Jelikož pak na zjištění toho, v čem soud spatřuje úřední výkon, který byl obžalovanou zmařen, závisí právní posouzení viny, trpí rozsudek zmatečností podle čís. 5 §u 281 tr. ř. (nedostatek důvodů) a bylo stížnosti již z tohoto formálního důvodu vyhověti, aniž bylo třeba se zabývatí hmotněprávním zmatkem podle čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., a rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 2300.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

S hlediska §u 8 zákona nezáleží na tom, zda pachatel jest vlastníkem nemovitosti, z níž se nájemné požaduje.

Adaptační příspěvek není nájemným.

Pronajímatelem jest každý, kdo ujednává smlouvu s nájemníkem ať vlastním ať cizím jménem a dává slibovati nebo poskytovatí majetkový prospěch sobě nebo jinému.

(Rozh. ze dne 1. března 1926, Zm I 639/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Lito-
měřicích ze dne 26. června 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vin-
ným přestupkem předražování podle §u 8 zák. ze dne 17. října 1919,
čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první
stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost opírá se o důvody zmatečnosti čís. 5, 9 a) a 10
[správně jen 9 a)] §u 281 tr. ř. Po stránce formální (čís. 5 §u 281 tr.
ř.) vytýká, a) že rozsudek odporuje provedeným průvodům, tvrdě, že
pronájem se stal také vlastním jménem obžalovaného. Avšak, nehledě
k tomu, že zmateční stížnost ani nepraví, kterým spisům odporuje onen
výrok, přehlíží, že onen výrok není pouhou reprodukcí obsahu určitého
spisu, nýbrž skutkovým závěrem, čerpaným, jak patrně z odůvodnění
rozsudku, jednak z doznání obžalovaného, svědectví Anny K-ové a ob-
sahu nájemní smlouvy a jako takový nemůže poskytnouti podklad
k uplatňované výtce rozporu se spisy. Než, i kdyby bylo lze přisvědčiti
zmateční stížnosti, že obsah spisů nasvědčuje tomu, že obžalovaný
ujednal nájem výhradně jménem své manželky, jako správce jejího
jmění, neměla by tato okolnost rozhodného významu, poněvadž trestní
sankci §u 8 lich. zák. podléhá každý, kdo žádá nebo dává poskytovat
sobě nebo jinému částky zřejmě přemrštěné jako nájemné z nemovi-
tosti, bez ohledu na to, zda jest jejím vlastníkem, čili nic. b) Odůvod-
něna jest však výtka nejasnosti rozsudku uplatňovaná v tom směru, že
z něho není zřejmo, jaká část t. zv. adaptačního příspěvku jest ve sku-
tečnosti skrytou činží. Rozsudek sice zjišťuje, že obžalovaný požadoval
za dobu od 1. října 1923 do 30. dubna 1924 (která tu jedině přichází
v úvahu) mimo činži ve smluvené výši 1800 Kč ročně (kterou soud po-
kládá za nízkou) na adaptacích a skryté činži 1.750 Kč, že tento peníz
vymáhal žalobou a dostal skutečně zaplacený, zjišťuje, že z této částky
připadá za uvedenou dobu na skutečně provedené adaptace u Anny
K-ové 437 Kč 87 h a na skrytou činži (tu soud pokládá vzhledem
k posudku znalce za přiměřenou roční činži 2600 K, nikoliv smluvenou
1800 K) 466 Kč 60 h — celkem 904 Kč 50 h, kdežto o zbytku 845 Kč
47 h prohlašuje, že jej obžalovaný přijal nedovoleně jako zřejmě pře-
mrštěný, neříká však, kolik z tohoto bezdůvodně přijatého peníze při-
padá na skrytou činži a kolik na t. zv. adaptace, t. j. ve skutečnosti
na nezákonný prospěch za pronajmutí bytu, ač toto zjištění jest nutné,
poněvadž od něho závisí rozhodnutí věci, jak bude dolíčeno v úvaze
k hmotněprávnímu zmatku čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Týká se tudíž vytknutá
vada okolnosti rozhodné, a odůvodňuje již o sobě zrušení rozsudku.

Po věcné stránce (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) namítá stěžovatel, 1. že
neměl býti odsouzen pro čin, spáchaný na podzim 1923, t. j. za to, že
požadoval po případě dal poskytnouti nebo slíbiti sobě nebo své man-
želce od Anny K-ové mimo nájemné majetkový prospěch ve formě t. zv.
adaptačního příspěvku za to, že jí pronajal byt podle článku I. čís. 1

odst. b) novely k lich zák. ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n., která počala působiti teprve 29. dubna 1924. Námitka jest odůvodněna, poněvadž v době činu platilo trestní právo mírnější, než zavedla novela k lich. zákonu, takže vzhledem k zásadě článku IX. uvoz. zákona k tr. zák. nelze použití přísnějšího ustanovení pozdějšího trestního zákona. Původní lichevní zákon ze 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., který platil v době činu, nepostihoval totiž trestním ustanovením §u 8 případy, kde si pronajímatel dával slíbění nebo poskytnouti něco za to, že byt pronajal, nebo nájem zprostředkoval. V tom směru byl teprve doplněn onou novelou z roku 1924. Právní jednání toho druhu byla sice již tenkrát (na podzim 1923) zakázána, podléhala však pouze trestu politickému podle §u 20 a 28 zák. o ochraně nájemníků z 26. dubna 1923, čís. 85 sb. z. a n. v té době platného. Zjistil-li tedy soud v souzeném případě, že část t. zv. adaptačního příspěvku, který vyplatila Anna K-ová obžalovanému jako pronajímateli za dobu od 1. října 1923 do 30. dubna 1924 — pokud nebyl vyčerpán skutečně provedenými stavebními úpravami v té době a pokud neobsahuje (skrytou) čistou činži, nýbrž jest pouhou odměnou nebo majetkovým prospěchem, poskytnutým pronajímateli za to, že byt pronajal, nesměl podřaditi tuto činnost pod trestní ustanovení §u 8 lich. zák. a článku I. odst. první novely, jak učinil, vycházející z nesprávného použití zákona, nýbrž měl v tomto směru vynéstí rozsudek osvobozující a věc postoupiti příslušnému politickému úřadu k příslušnému úřednímu jednání ve smyslu §§u 20 a 28 zák. o ochr. náj. z 26. dubna 1923, čís. 85 sb. z. a n. Jeho odsuzující výrok v tomto směru jest zmatečný, avšak ve věci samé nelze rozhodnouti proto, že v rozsudku chybí zjištění, kolik z nedovoleně přijatého t. zv. adaptačního příspěvku připadá na majetkový prospěch za to, že byl byt pronajat, takže jest odůvodněno rozsudek zrušiti, jak se stalo.

2. Proti odsouzení pro přestupek §u 8 lich. zák., spáchaný požadováním a přijetím zřejmě přemrštěného nájemného, namítá stěžovatel, že soud se vůbec nezabývá otázkou subjektivní viny, t. j. nevyslovuje se o tom, byl-li si obžalovaný vědom přemrštěnosti nájemného jím požadovaného, po případě přijatého a nečiní po té stránce vůbec zjištění. Také tato námitka jest odůvodněna, poněvadž rozsudek opravdu neobsahuje výroku ve směru subjektivní viny. Soud byl povinen zabývatí se touto otázkou tím důkladněji, že znalec Ing. Josef N-ý označil za přiměřenou činži z bytu Anny K-ové, sestávajícího ze 6 pokojů a kuchyně včetně činžovního groše a vodného 2604 Kč ročně a znalec K. dokonce 3000 Kč ročně mimo poplatky za čištění schodiště a chodeb a případného jich osvětlení, a že soud sám pokládá za přiměřenou roční činži 2600 Kč, tedy o 800 Kč vyšší než obžalovaný požadoval a přijal jako nájemné. Soud měl dále přihlížeti k adaptacím provedeným během celého roku 1924, nikoliv pouze do konce dubna 1924, poněvadž dotyčný příspěvek, obsahující podle přesvědčení soudu z části čistou činži, byl smluven jako celoroční a není vyloučeno, že vytržením kratší doby (7 měsíců) ze souvislosti, dospěl soud k nesprávnému početnímu výsledku, poněvadž jest možno, že adaptační příspěvek 3000 Kč ročně

byl skutečně provedenými opravami během roku 1924 vyčerpán, stejně jak to soud zjišťuje pro léta 1921 a 1922. Vytýká-li stížnost v těchto směrech rozsudku neúplnost podle čís. 5 Šu 281 tr. ř., dlužno jí dáti za pravdu. V této souvislosti budiž podotknuto, že formální nedostatek rozsudku vytknutý shora v odst. b) činí zmatečným odsuzující výrok ve směru Šu 8 lich. zák. (pokud jde o nájemné), stejně jako ve směru článku I. čís. 1 odst. b) nov. k lich. zák. (jde o majetkový prospěch), poněvadž teprve po zjištění, kolik připadá z nedovoleně přijatých 845 Kč 68 h ještě na činži, bude lze posouditi, přijal-li obžalovaný jako pronajímatel z titulu nájemného vskutku peněz z ř e j m ě p ř e m r š t ě n ý čili nic.

3. Námitka zmateční stížnosti, že obžalovaný neměl býti odsouzen pro přestupek podle článku I. čís. 1 odst. b) nov. k lich. zák. také proto, že nelze ho pokládati za pronajímatele bytu ve smyslu tohoto zákona, poněvadž není majitelem domu, jest lichá, poněvadž zákon pokládá za pronajímatele každého, kdo ujednává smlouvu s nájemníkem ať vlastním, ať cizím jménem a dává slibovati nebo poskytovat majetkový prospěch sobě nebo jinému.

Čís. 2301.

Trestný čin podle Šu 201 c) tr. zák. (zatajení nálezu) jest dokonán teprve úmyslným ukrytím a zatajením věci (použitím peněz omylem došlých).

Všeobecné zákonné znaky podvodu »Istivé jednání« a »uvedení v omyl« jsou v Šu 201 c) tr. zák. nahrazeny zvláštními (ukrývání, převlastnění si).

(Rozh. ze dne 1. března 1926, Zm I 696/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 3. června 1925, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podvodu podle §§ 197, 201 c), 203 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Podle čís. 5 Šu 281 tr. ř. vytýká zmateční stížnost rozsudku nejasnost, kterou spatřuje v tom, že prý se nevyslovuje dosti zřetelně, zda shledává u obžalovaných trestný úmysl již »v době jednání«, či zda vychází z předpokladu, že je tu jen dolus superveniens, jak by se prý mohlo zdáti z odůvodnění rozsudku, »že si obžalovaní museli uvědomiti bezprávnost svého jednání po vzájemném rozhovoru a že trestný úmysl u obžalované Ady H-ové vznikl snad teprve po přijetí peněz. Avšak výtka jest lichá, poněvadž rozsudek jasně vyslovuje, že obžalovaná Ada H-ová si byla vědoma, že přijímá od listonoše cizí peníze, které ani jí ani jejímu muži nepatří, pravděpodobně již v okamžiku, kdy jí listonoš omylem peníze doručil, zcela jistě však si toho musela býti